

Regionstyrelsen

Yttrande över promemorian Fler verktyg i socialtjänsternas arbete för att förebygga brott och stärka skyddet för barn (Ds 2023:15)

Regionledningskontorets förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholms yttrande till Socialdepartementet över promemorian Fler verktyg i socialtjänsternas arbete för att förebygga brott och stärka skyddet för barn (Ds 2023:15).

Sammanfattning

Socialdepartementet har remitterat promemorian *Fler verktyg i socialtjänsternas arbete för att förebygga brott och stärka skyddet för barn (Ds 2023:15)*, till Region Stockholm för yttrande. I promemorian lämnas förslag som rör socialnämnders arbete med barn och om utökade möjligheter att inhämta och utbyta uppgifter inom socialtjänsten för att förebygga brott och stärka skyddet för barn. Det föreslås bland annat att fler myndigheter än tidigare ska omfattas av anmälningsskyldighet till socialnämnden vid kännedom eller misstanke om att ett barn far illa. Även ordningsvakter föreslås omfattas av anmälningsskyldigheten. För det fall att socialnämnden lämnar återkoppling på en orosanmälan föreslås att återkopplingen ska ske skriftligen och inom viss tid.

Region Stockholm tillstyrker att det i bestämmelsen om anmälningsskyldighet vid kännedom eller misstanke om att ett barn far illa tydliggörs vilka myndigheter och aktörer som är anmälningsskyldiga. Region Stockholm tillstyrker också den föreslagna tidsgränsen för socialnämndens återkoppling på orosanmälan. Om det föreslagna kravet på skriftlighet innebär att återkopplingen lättare kommer till stånd, och därmed ökar förutsättningarna för att återkoppling faktiskt sker, så är Region Stockholm positiv till en sådan ordning. Region Stockholm anser dock att sekretesskyddet hos mottagaren för uppgifter som socialnämnden lämnar i återkoppling till ordningsvakter bör ses över.

Bakgrund

Socialdepartementet har remitterat promemorian *Fler verktyg i socialtjänsternas arbete för att förebygga brott och stärka skyddet för barn (Ds 2023:15)*, till Region Stockholm för yttrande. I promemorian lämnas förslag som rör socialnämnders arbete med barn och om utökade möjligheter att inhämta och utbyta uppgifter inom socialtjänsten för att förebygga brott och stärka skyddet för barn.

Det föreslås att fler myndigheter än tidigare ska omfattas av anmälningsskyldigheten enligt 14 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453), SoL, vid kännedom om eller misstanke att barn far illa. Tillkommande myndigheter med anmälningsskyldighet är Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Kronofogdemyndigheten, Kustbevakningen, länsstyrelserna, Skatteverket och Tullverket. Även ordningsvakter föreslås omfattas av anmälningsskyldigheten. Det föreslås också ett förtydligande av bestämmelsen om anmälningsskyldighet så att det direkt av bestämmelsen framgår vilka myndigheter och aktörer som är anmälningsskyldiga. Om det i en lag som reglerar viss verksamhet finns en hänvisning till anmälningsskyldigheten ska det också uttryckligen framgå av 14 kap. 1 § SoL att anmälningsskyldighet föreligger, se t.ex. för tandvården 3 § fjärde stycket tandvårdslagen (1985:125). I promemorian föreslås också en ny sekretessbestämmelse för uppgifter i en orosanmälan, bland annat med anledning av att fler myndigheter än tidigare föreslås omfattas av anmälningsskyldigheten till socialnämnden. Motsvarande sekretessskydd som gäller för uppgifter inom socialtjänsten föreslås gälla för uppgifter som framkommer i en anmälan som gjorts med stöd av 14 kap. 1 § SoL.

Det finns i dag en möjlighet för socialnämnder att höra av sig till den som har gjort en anmälan enligt 14 kap. 1 § SoL och informera (återkoppla) om anmälan har föranlett att en utredning inletts eller inte inletts alternativt informera om att en utredning redan pågår. Om den som har gjort anmälan enligt 14 kap. 1 § SoL begär det ska återkoppling ske, om det inte med hänsyn till omständigheterna är olämpligt. I promemorian föreslås en komplettering som innebär att informationen till anmälaren, för det fall att sådan information lämnas, ska lämnas skriftligen och som huvudregel inom 14 dagar från det att anmälan kom in till socialnämnden. Sekretess föreslås gälla för en uppgift om en enskilds personliga förhållanden som framkommer i den skriftliga återkopplingen, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående lider men.

Anmälningar om oro för barn som inte leder till en utredning hos en socialnämnd är i dag inte digitalt sökbara. Det föreslås därför att en

anmälan om oro för barn alltid bör bli en del av barnets personakt (barnakt).

Vidare lämnas förslag för att socialnämnderna ska få utökade möjligheter att inhämta uppgifter ur misstanke- och belastningsregistren, utökade möjligheter till informationsdelning mellan socialtjänster samt utökade möjligheter att inhämta uppgifter från skolverksamheter och anställda vid sådana verksamheter.

Författningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2025.

Hälso- och sjukvårdsnämnden, Stockholms läns sjukvårdsområde och trafiknämnden har beretts möjlighet att på tjänstemannanivå lämna synpunkter på promemorian.

Region Stockholms yttrande

Region Stockholm tillstyrker den föreslagna justeringen av 14 kap. 1 § SoL som innebär att det tydliggörs vilka myndigheter och aktörer som är anmälningsskyldiga.

Redan i dag finns möjlighet att få återkoppling på orosanmälningar gällande barn. För det fall att sådan återkoppling efterfrågas är det viktigt att återkopplingen faktiskt blir av, och att det sker inom rimlig tid. Det är viktigt inte minst för förtroendet för socialnämndens verksamhet och benägenheten att göra orosanmälningar när det är påkallat. Region Stockholm tillstyrker därför den föreslagna tidsgränsen för socialnämndens återkoppling. I dag kan återkopplingen ske antingen skriftligen eller muntligen. Om det föreslagna kravet på skriftlighet innebär att återkopplingen lättare kommer till stånd, och därmed ökar förutsättningarna för att återkoppling faktiskt sker, så är regionen positiv till en sådan ordning. Region Stockholm ser också att återkoppling som lämnas skriftligen kan vara att föredra ur anmälares perspektiv då dokumentationen av socialnämndens återrapportering blir enklare att hantera.

Med anledning av att ordningsvakter föreslås omfattas av anmälningsskyldighet rörande barn som riskerar att fara illa är en väsentlig fråga i vilken mån tystnadsplikt gäller i anmälares verksamhet för uppgifter i återkopplingen från socialnämnden. Utredningen föreslår sekretesskydd i OSL för uppgifterna i den skriftliga återkopplingen i anmälares verksamhet. Den föreslagna regleringen kommer enligt utredningen omfatta samtliga anmälningsskyldiga som får återkoppling *och*

som ska tillämpa bestämmelserna i OSL. För enskilda verksamheter bedömer utredningen att uppgiften om att socialnämnden inlett eller inte inlett utredning respektive att en utredning pågår omfattas av de bestämmelser om tystnadsplikt som förutom inom socialtjänstområdet finns inom bland annat skolområdet och hälso- och sjukvårdsområdet. Region Stockholm konstaterar att ordningsvakter inte i alla sammanhang är bundna av sekretessbestämmelser i OSL, och att de i övrigt är bundna av den tystnadsplikt som följer av 11 § lagen (1980:578) om ordningsvakter. Huruvida tillräckligt sekretesskydd föreligger för de uppgifter som socialnämnden lämnar i återkoppling till ordningsvakter bör beaktas i det vidare arbetet med förslagen.

Region Stockholm har i övrigt inget att invända mot förslagen i promemorian.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser för Region Stockholm. När det gäller den föreslagna anmälningsskyldigheten för ordningsvakter kan det noteras att Region Stockholm i avtal om ordningsvaktstjänster ställer krav på att leverantörerna följer gällande lagstiftning, vilket bland annat omfattar sådan anmälningsskyldighet som följer av lag. Det är polisen som utbildar och sköter tillsynen av ordningsvakter.

Emma Lennartsson
Regiondirektör

Anne Rundquist
Chefsjurist

Beslutsunderlag

1. Sammanfattning av promemorian Fler verktyg i socialtjänsternas arbete för att förebygga brott och stärka skyddet för barn

Beslutsexpediering

1. Socialdepartementet